

Цюняк О.П.

аспірант відділу виховних систем в педагогічній освіті

Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих

Національної академії педагогічних наук України

м.Київ, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ВНЗ

Досить часто останніми роками можна почути такі запитання "Якою є підготовка майбутнього педагога, магістра, викладача? Яким повинен бути педагог "нового типу", здатний ефективно працювати в сучасних умовах?" Відповіді на ці та інші запитання, звичайно, наявні у різних площинах. Однак очевидно, що інтегральною проблемою є проблема інноваційної підготовки майбутніх наставників. У зв'язку з цим винятково важливого значення набуває інноваційний підхід до професійної підготовки педагогів, зокрема майбутніх магістрів початкової освіти у ВНЗ. Він заснований на осмисленні практичного педагогічного досвіду, цілеспрямованої діяльності, зорієнтованої на зміну та розвиток навчально-виховного процесу у ВНЗ з метою досягнення високих результатів, набуття нових знань, формування якісної педагогічної практики.

Інноваційна модель розвитку освіти скерована на формування особистості, здатної до самостійної й ефективної діяльності в швидкозмінних політичних та соціально-економічних умовах. Освіта не стоїть на місці, а активно реагує на нові тенденції та реалії, бере до уваги потреби та передбачає перспективи, оновлює форми, зміст, методи, технології навчання і виховання.

З цього приводу польський педагог Т. Lewowicki [3, s. 62] формулює такі головні причини, що визначають зміни в сучасній освіті:

- наближення освіти до реального життя;
- навчання має бути приємним і цікавим;
- демократизація освіти;

- гнучкість системи освіти та її саморегуляція та ін.

Сутність і походження інновацій у своїх працях аналізували У.Ангеловський, І.Єрмакова, І.Зязюн, О.Киричук, В.Кремень, І.Підласий, О.Савченко та ін. За Л.Даниленко "інновація" – це нововведення в освітньому процесі (мета, зміст, принципи, структура, форми, методи, засоби, технології навчання, виховання, управління), ядром якого є нова освітня ідея, шляхом реалізації – експериментальна діяльність, носієм – творча особистість. Педагогічні інновації реалізуються в контексті загального інноваційного процесу та державної освітньої політики України [2,С.13-14]

Ми погоджуємось з дослідниками, які дотримуються точки зору, що поняття "інновація" стосується не тільки створення і поширення нововведень, а, головним чином, таких змін, які носять суттєвий характер, супроводжуються змінами в стилі діяльності, стилі мислення.

У контексті нової освітньої парадигми поняття "інновація" вживають у таких значеннях:

- форма організації інноваційної діяльності;
- сукупність нових професійних дій педагога, спрямованих на вирішення актуальних проблем виховання і навчання з позицій особистісно орієнтованої освіти;
- зміни в освітній практиці;
- результат інноваційного процесу.

Розвиток інноваційних освітніх процесів на сучасному етапі є об'єктивною закономірністю, що зумовлюється:

- інтенсивним розвитком інформаційних технологій у всіх сферах людського буття;
- оновлення змісту філософії сучасної освіти, центром якої став загальнолюдський цілісний аспект;
- гуманістично зорієнтованим характером взаємодії учасників навчально-виховного процесу;

- необхідністю підвищення рівня активності та відповідальності майбутнього педагога за власну професійну діяльність.

Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти і входження їх в інноваційний режим роботи неможливі без творчого самовизначення.

Сьогодні майбутнім фахівцям необхідні такі якості, які відповідають інтеграційним критеріям:

- педагогічна майстерність;
- комунікативне мистецтво;
- володіння новими педагогічними технологіями;
- інноваційна педагогічна діяльність тощо.

Сучасний рівень розвитку комп'ютерної техніки і програмного забезпечення дає широкі можливості для модернізації та підвищення ефективності навчання. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі урізноманітнює його, підвищує ефективність засвоєння матеріалу, автоматизує процес навчання та контролю знань. Тому для майбутніх магістрів початкової освіти важливим завданням стає набуття навичок використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

В нових умовах організації педагогічного процесу вони покликані експериментувати, тобто здійснювати творчий пошук оригінальних, нестандартних підходів до розв'язання різноманітних педагогічних проблем. Продуктом творчого пошуку можуть бути нові технології навчання, оригінальні педагогічні ідеї, сучасні методи, прийоми, засоби і форми організації активної пізнавальної навчальної діяльності, підвищення педагогічної майстерності.

Сьогодні слід впроваджувати сучасні активні форми методичної роботи, оскільки у процесі їх проведення домінуючим є креативний, діяльнісний підхід. Такі форми роботи створюють умови для ефективного накопичення кожним майбутнім педагогом особистого досвіду, дають змогу проявити творчість, стимулюють до природного самовираження та самореалізації.

За прогнозами фахівців, розвиток світу у третьому тисячолітті характеризуватиметься подальшим зростанням частки інтелектуальної праці в усіх галузях виробництва. Не повинна залишатися осторонь від прогресивного поступу людства і Україна, яка, зважаючи на свої давні традиції та наявний науковий потенціал, прагнучиме гідної ролі в Європі, участі у розв'язанні вирішальних світових та регіональних програм. Багато внутрішніх проблем нашої країни також буде вирішуватися за рахунок високотехнологічного втілення національних проектів і програм, реалізація яких залежить не стільки від вкладених коштів та масштабності, скільки від інтелектуального наповнення – обґрунтованості і точності розрахунків, вивіреності і прицільності дій.

Закономірно, що майбутній педагог визначений головною дійовою особою на шляху реалізації стратегічного напрямку розвитку освіти в Україні – зробити її конкурентоспроможною серед інших країн Європи. Саме вирішення цього завдання обумовлює необхідність підготовки кваліфікованого працівника, компетентного, здатного до ефективної роботи на рівні світових стандартів, готового до постійного професійного зростання та професійної мобільності. Відбувається інтенсивний пошук новітніх шляхів розвитку, виникнення новітніх навчальних програм. Це вимагає від кожного майбутнього фахівця відповідального ставлення й високої професійної компетентності.

На думку вчених, основними проблемами, з якими матимуть справу майбутні педагоги у третьому тисячолітті, є:

- постійне ускладнення змісту освіти, гарантування високого рівня освітніх стандартів;
- самостійна постановка та вирішення творчих і дослідницьких завдань;
- ускладнення проблем виховання;
- безперервне оволодіння прогресивними технологіями навчання і виховання, новими досягненнями вітчизняного і зарубіжного досвіду;
- розв'язання складних професійно-педагогічних проблем, які вимагають інтеграції знань, практичних умінь і навичок із таких суміжних з

педагогікою наук, як філософія, психологія, медицина, релігієзнавство, економіка, правознавство тощо.

- робота в єдиному інформаційному просторі, що передбачає раціональне використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі.

Усе це зможе здійснювати лише майбутній педагог з високою професійною культурою, розвиненими творчими, дослідницькими здібностями, високим рівнем інтелігентності, духовно-морального потенціалу, ерудованості, здібностей до безперервної освіти.

Інноваційна освітня діяльність, яка виявляється у внесенні в освітню практику нових ідей, методик, технологій, слугує оновленню змісту сучасної освіти, створює нові педагогічні технології, пропонує нові можливості для творчості майбутніх магістрів початкової освіти, сприяє підготовці творчо мислячої молодोї людини.

Отже, інноваційний підхід в процесі професійної підготовки майбутніх магістрів початкової освіти у ВНЗ покращує їх засвоєння навчального матеріалу, зменшує час на вирішення стандартних завдань та допомагає знайти розв'язки нестандартних, стимулює творчий потенціал, зумовлює позитивне ставлення до навчальних дисциплін, підвищує рівень інформаційної культури та створює умови для повноцінного розкриття їх як особистостей. А також сприяє формуванню у майбутніх фахівців:

- професійної ідентичності (сприйняття професійних етичних норм і правил поведінки);
- оволодіння професійною етикою;
- конкурентноздатності в отриманні місця роботи на конкурсній основі і професійної кар'єри;
- прагнення до професійного та особистісного вдосконалення;
- мотивації до продовження навчання.

Тому застосування інноваційного підходу є однією з умов якісної професійної підготовки майбутніх магістрів початкової освіти у ВНЗ.

Література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. / І.М.Дичківська./ – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Поставкіна А. Педагогічні інновації та їх обговорення на шпальтах часопису /А.Поставкіна/. – "Рідна школа". – №1. – 2002. –С.13 – 14
3. *Pólturzycki J.* Dydaktykadlanauczycieli. Płock: Wyd. NaukoweNOVUM, –2002.
4. Химець В.В., Сивохоп Я.М., Петрусь В.В. Психолого-педагогічні аспекти інноваційних технологій. – Ужгород, –2006. – С.148 .